

2024-05-30

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
Finansdepartementet för information
Boverket för information
li.registrator@regeringskansliet.se
fi.registrator@regeringskansliet.se
registraturen@boverket.se

Bankerna behöver skyndsamt få tillgång till energidata för byggnader från Boverket och kunna använda den i dialogen med kunderna

Bankerna vill i ökad utsträckning finansiera den energieffektivisering av byggnader som är nödvändig framöver för att uppnå klimatmålen och klara elförsörjningen. För detta krävs att banker skyndsamt får tillgång till den information som finns i Boverkets register Gripen och att de kan använda den i dialogen med kunderna.

Förslagen enligt denna hemställan är sammanfattningsvis följande.

1. Boverket bör skyndsamt ges legal möjlighet att utan begränsningar dela information ur energideklarationsregistret Gripen till banker.
2. Banker bör skyndsamt ges legal möjlighet att använda informationen från Boverket för att kunna initiera en dialog med kunderna om energieffektivisering och möjliga finansieringslösningar.
3. Boverket bör få i uppdrag att räkna om äldre energideklarationer till BBR 29 i syfte att förbättra tillgången till jämförbara energidata för byggnader.

För en skyndsam hantering anser Bankföreningen att förslagen ovan omhändertas som ett snabbspår vid den svenska implementeringen av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD).

Kommande krav på energieffektivisering av byggnader

På EU-nivå har det nyligen beslutats om ändringar i direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) som innebär långtgående krav på energieffektivisering. Vid 2050 (2045 för Sverige) bör alla befintliga byggnader ha omvandlats till så kallade nollutsläppsbyggnader och däremellan ska länderna uppnå vissa minimistandarder för energiprestanda till år 2030, 2033, 2035 och 2040–2050. Många fastighetsägare kommer framöver att behöva vidta åtgärder för att göra byggnaderna mer energieffektiva. Banker kommer att vilja göra vad de kan – utifrån deras roll – för att hjälpa kunderna att energieffektivisera, såsom att erbjuda kunderna finansieringslösningar. Det förutsätter att banker får tillgång till energidata för byggnader i nationella register.

Enligt EPBD ska varje land inrätta en nationell databas för byggnaders energiprestanda som gör det möjligt att samla in data om enskilda byggnaders energiprestanda och om det nationella byggnadsbeståndets totala energiprestanda. Länderna ska säkerställa enkel och kostnadsfri tillgång till det fullständiga energicertifikatet för byggnadssägare, hyresgäster och förvaltare samt för *finansinstitut när det gäller byggnaderna i deras investerings- och utlåningsportföljer* och, med tillstånd från ägaren, även för oberoende experter.

Det reviderade EPBD trädde i kraft den 28 maj 2024 och därefter har Sverige 24 månader på sig att införa det i svensk rätt. Vi vet inte ännu hur det svenska upplägget för genomförandet av EPBD kommer att bli.

Bankers roll i klimatomställningen

För den svenska banksektorn utgör utlåningen till fastigheter nästan 50 procent av bankernas totala utlåning.¹ Att hantera omställningsrisker från byggnader som finns i bankernas utlåningsportföljer är en viktig del i bankernas klimatarbete. Som ett led i detta pågår ett intensivt arbete hos bankerna med att mäta och publicera information om utsläpp som bankerna finansierar, så kallade finansierade utsläpp. Flera banker har på frivillig grund anslutit sig till Net Zero Banking Alliance (NZBA), för att stödja samhällets övergång till netto-nollutsläpp senast 2050. De åtar sig bland annat att formulera mål för hur mycket deras utsläpp ska ha minskat uppdelat på olika sektorer till år 2030 – såsom för fastighetssektorn – utifrån riktlinjer som ska vara robusta och vetenskapligt förankrade.

Banker har en viktig roll i omställningen genom att integrera klimatrelaterade risker och möjligheter i kreditgivningen och den övriga verksamheten – det vill säga styra om kapital – och driva på för att hjälpa kunderna att ställa om till hållbara lösningar. Banker kan därigenom bidra till att

¹ Se Bankföreningen, Bankernas väg mot klimatmålen – Uppföljning för 2022 av Bankföreningens Klimatfärdplan, 2023.

- fastighetsägare får lägre energikostnader och minskad exponering mot volatila energipriser (dyrt med el, viktigt att snabba på),
- minska omställningsriskerna i det finansiella systemet,
- frigöra energi till transportsektorn och industrin som kommer att krävas för att klara klimatomställningen,
- stärka Sveriges elförsörjning och motståndskraft mot höga och volatila energipriser, samt att
- Sverige kan nå sina klimatmål på ett ordnat sätt.

Bankerna är angelägna om att så tidigt som möjligt och i ökad utsträckning finansiera den energieffektivisering av byggnader som blir nödvändig för att uppnå klimatmålen och klara elförsörjningen

Sverige kommer att behöva göra ett stort strukturellt skifte för att klara omställningen. Bankerna kan bidra till detta skifte. För bankbranschen är det viktigt att kraven på energieffektivisering ställs på ett väl avvägt sätt och att bankerna och kunderna får rätt verktyg för att kunna ställa om effektivt, vilket förutsätter god tillgång till information, bland annat om byggnaders energiprestanda.

I och med EPBD ska länderna säkerställa enkel och kostnadsfri tillgång till det fullständiga energicertifikatet när det gäller byggnader i bankernas investerings- och utlåningsportföljer. Bankerna kan dock inte vänta ytterligare drygt två år, det vill säga till dess att EPBD är implementerat i svensk rätt, på att få tillgång till relevant data. Processen måste skyndas på. Så länge bankerna saknar tillgång till data kan de inte bidra på ett effektivt sätt för att påbörja den förflyttning som kommer att krävas för att Sverige ska nå klimatmålen.

En förflyttning som kan starta redan nu är mer gynnsam för fastighetsägare och för miljön jämfört med en förflyttning som kan starta om två år, då det riskerar att bli en påtvingad acceleration för att på bara knappt fyra år uppnå målet för 2030. Fyra år är en kort tid för att banker ska kunna integrera data, ta fram rapporteringsstrukturer, mäta förflyttningen samt, vilket inte är minst viktigt, skapa medvetenhet hos kunder och uppmuntra dem att genomföra energibesparande åtgärder i sina byggnader. Det behövs mer tid än så för både kunderna och bankerna.

Boverket bör skyndsamt ges legal möjlighet att dela information ur energideklarationsregistret till banker

Bankföreningen anser att banker skyndsamt bör få obegränsad tillgång till information som finns i Boverkets register Gripen.²

² I 18 § i Lag (2006:985) om energideklaration för byggnader anges för vilka ändamål som uppgifterna i energideklarationsregistret får behandlas.

För banker är det av yttersta vikt att ha tillgång till aktuella, heltäckande och jämförbara energidata för byggnader från en nationell databas. Tillgång till data är en förutsättning för att kunna identifiera de minst energieffektiva byggnaderna i bankernas investerings- och utlåningsportföljer och börja föra dialog med kunderna om åtgärder för att energieffektivisera. Tillgång till data är också en förutsättning för att kunna identifiera vilka byggnader som uppfyller kriterierna för grönt bolån i taxonomin (topp 15), samt för att kunna leva upp till regulatoriska rapporteringskrav.

I dagsläget utgör dock bristande tillgång till data ett hinder för bankerna. Endast drygt 20 procent av småhusen i Sverige är energideklarerade och banker saknar god tillgång till data om vilka de är, vilket försvårar för bankerna i deras klimatarbete. Med anledning av den bristande täckningen vad gäller energideklarationer finns det ett behov av att Boverket utarbetar en plan för att hantera de fastigheter som saknar energideklaration. Med tanke på det stora antalet samt förhållandevis kort tid till implementering av EPBD så kan detta förslagsvis ske på beräkningstekniska grunder i ett initialt skede.

Bankföreningen anser därför att banker snarast behöver få obegränsad tillgång till information som finns i Boverkets register Gripen, det vill säga löpande tillgång och utan begränsningar (till exempel avseende antal frågor per dag). Ju längre det dröjer innan sådan tillgång kan ges desto sämre förutsättningar har banker att på ett effektivt sätt bidra till att byggnadsbeståndet ställs om mot fastställda mål. Och desto sämre förutsättningar har Sverige att nå klimatmålen.

Banker behöver kunna använda data för att påbörja dialog med kunder som behöver energieffektivisera sina byggnader

Bankföreningen anser att hinder för banker att använda Boverkets data för att initiera en dialog med kunderna snarast bör undanröjas.³

I dagsläget får inte uppgifter från energideklarationer behandlas om syftet är direkt marknadsföring. Det innebär att banker – även om de skulle ha tillgång till information i Gripen – inte kan använda informationen för att initiera en dialog med sina egna kunder.

För att på ett effektivt sätt kunna hjälpa till att förflytta marknaden (och som bank kunna hantera sina omställningsrisker) behöver banker kunna identifiera vilka byggnader som är minst energieffektiva och föra en dialog med kunderna om att bostäder och andra byggnader kommer behöva bli ännu mer energieffektiva. Exempelvis ska fossila oljepannor fasas ut senast år 2040, vilket ställer krav på att

³ Se Förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader, 14–18 §.

kunder behöver informeras och ges tid till att planera för detta. Bankföreningen anser därför att hinder för banker att använda Boverkets data för att initiera en dialog med kunderna snarast bör undanröjas.

Boverket bör få i uppdrag att räkna om energideklarationer till BBR 29

Bankföreningen anser att Boverket, i syfte att förbättra tillgången till jämförbara energidata för byggnader, bör få i uppdrag att räkna om äldre energideklarationer till BBR 29.

I dagsläget finns olika standarder för hur energideklarationer beräknas utifrån Boverkets byggnadsregler (BBR). Det får till följd att energideklarationer som är gjorda före 2020-08-30, då nya byggnadsreglerna BBR 29 kom, är svåra att använda för banker. En energideklaration är giltig i 10 år, vilket innebär att sex års data faller bort i dagsläget. Därför anser Bankföreningen att Boverket bör få i uppdrag att räkna om äldre energideklarationer till BBR 29. Bankföreningen anser att det i uppdraget ska ingå att Boverket ska räkna om äldre energideklarationer vid det fall ytterligare nya byggnadsregler (BBR) införs.

Det är även önskvärt att Boverket får ett större ansvar för att kvalitetssäkra informationen i energideklarationerna i syfte att minska förekomsten av kvalitetsbrister i data.

För en skyndsam hantering anser Bankföreningen sammantaget att behoven ovan bör omhändertas i ett snabbspår vid den svenska implementeringen av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD)

För en skyndsam hantering anser Bankföreningen att Regeringskansliet bör bryta ut frågor kring energidata som beskrivs ovan och omhänderta dem som ett snabbspår vid den svenska implementeringen av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Detta i syfte att bankerna så tidigt som möjligt ska kunna bidra med att finansiera den energieffektivisering av byggnader som blir nödvändig framöver för att uppnå klimatmålen och klara elförsörjningen. Det skulle även understödja möjligheten för Sverige att vara ett föregångsland på hållbarhetsområdet.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Maria Ferlin